

REFERAT Klima- og Miljøudvalget (2018-2021) d. 08-01-2020

Mødedato Onsdag d. 08. januar 2020 kl. 14:00

Mødested M5

Mødedeltagere Stine Damborg Hust, Kai O. Andersen, Birthe Harritz, Allan Clifford Christensen, Kurt Johansen

Indholdsfortegnelse

Endelig vedtagelse af forslag til lokalplan nr. 514 for vindmølleområde ved Tolstrup samt tillæg nr.	3
Godkendelse af revideret varmemprojekt for etablering af varmepumpe i Bjerringbro.....	6
Administrationsgrundlag for finansiering af klimatilpasningsprojekter.....	8
Forundersøgelse af fremtidige kystoversvømmelser ved Virksund og Sundstrup.....	11
Udgiftsfordeling i forbindelse med lokale indsatsmuligheder for klimatilpasning ved høj vandstand	15
Drikkevandskontrol på udlejningsejendomme med egen vandforsyning.....	18
Legalitetskontrol af vandafledningsbidrag for 2020, Energi Viborg Vand A/S.....	21
Legalitetskontrol af takster for ledningsført vand 2020, Energi Viborg Vand.....	23
Beslutning om ny principiel gebyrfordeling på affaldsområdet i Viborg Kommune 2021.....	25
Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget 2020.....	28
Meddelelser og gensidig orientering, herunder orientering ved formanden dels om afholdte møder r	30
Lukket: Politianmeldelse.....	31
Underskriftsark.....	32

Punkt 1: Endelig vedtagelse af forslag til lokalplan nr. 514 for vindmølleområde ved Tolstrup samt tillæg nr. 32 til kommuneplan 2017-2029

18/42541

Resume

Forslag til lokalplan nr. 514 og tillæg nr. 32 til Kommuneplan 2017-2029 har været i offentlig høring. Høringssvarene handler især om støj, visuel påvirkning af naboer og landskab samt vindmøllernes påvirkning af ejendomspriser og områdets bosætningskvalitet. Denne sag afslutter høringen og lægger op til endelig vedtagelse af lokalplanen.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at planforslagene vedtages endeligt med de i bilag 7 nævnte ændringer,
2. at bilag 6 "Notat med behandling af høringssvar" sendes som svar til dem, der har indsendt høringssvar.
3. at sammenfattende redegørelse om miljøvurdering godkendes.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 08-01-2020

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at planforslagene vedtages endeligt med de i bilag 7 nævnte ændringer,
2. at bilag 6 "Notat med behandling af høringssvar" sendes som svar til dem, der har indsendt høringssvar, og
3. at sammenfattende redegørelse om miljøvurdering godkendes.

Sagsfremstilling

Historik

SFP Wind Denmark ApS har søgt om tilladelse til at opstille 3 vindmøller ved Tolstrup.

Byrådet besluttede den 4. september 2019 ([sag nr. 11](#)) at fremlægge forslag til lokalplan nr. 512 for vindmølleområde ved Tolstrup samt forslag til tillæg nr. 32 til Kommuneplan 2017-2029 med tilhørende miljørapport i offentlig høring fra den 12. september til den 7. november 2019.

Byrådet besluttede den 4. september 2019 ([sag nr. 12](#)) at godkende et katalog over indsatser for grøn omstilling i Viborg Kommune. Det indgår i kataloget, at Viborg Kommune som en del af den grønne omstilling vil arbejde for at fremme og planlægge for energianlæg som f.eks. vindmøller, solceller og biogasanlæg.

Den 13. november 2019 blev der indgået en aftale mellem Regeringen, Radikale, SF, Enhedslisten, Alternativet, Venstre, Konservative, Liberal Alliance og Dansk Folkeparti om forbedrede vilkår for naboer til fremtidige vindmøller og solcelleanlæg. Aftalen sikrer også bedre forhold for de kommuner, der medvirker til opstillingen af vind- og solenergi.

Partierne har aftalt følgende nye ordninger for kommende vedvarende energianlæg:

- Køberetsordningen nedlægges og erstattes af en VE-bonusordning
- Grøn Pulje til kommunerne
- Salgsoption for naboer til vedvarende energianlæg
- Udbedringer af den nuværende værditabsordning

Det forventes, at der fremsættes et lovforslag i februar 2020, som skal udmønte aftalen. Energistyrelsen har oplyst, at loven forventes vedtaget i maj 2020, og at den vil indeholde overgangsregler, så 1. juni 2020 bliver skæringsdato. Det

betyder, at igangværende projekter behandles efter de nuværende ordninger, hvis der er givet byggetilladelse eller truffet afgørelse af taksationsmyndigheden inden 1. juni 2020.

Oversigtskort er i bilag 1.

Planforslagene og miljørapporten fremgår af bilag 2 og 3.

Inddragelse og høring

Den offentlige høring

Forslag til lokalplan nr. 512 for et vindmølleområde ved Tolstrup samt forslag til tillæg nr. 32 til Kommuneplan 2017-2029 med tilhørende miljørapport har været i offentlig høring fra den 12. september til den 7. november 2019. Der er i høringsperioden kommet 11 høringssvar til planforslagene og miljørapporten, som er i bilag 4. Heraf er der svar fra Silkeborg Kommune, Banedanmark og Danmarks Naturfredningsforening. Af de otte høringssvar fra privatpersoner er der to høringssvar, der støtter projektet, og seks indsigelser fra fire personer, som udtrykker modstand mod planlægningen. To af indsigelserne er med underskriftindsamlinger – henholdsvis 413 personlige underskrifter fra 192 adresser og 46 personlige underskrifter fra 32 adresser.

Et kort med oversigt over adresser for privatpersoner, der har afgivet høringssvar eller underskrift, fremgår af bilag 5. Kortet viser området, som ligger inden for 1.500 m fra lokalplanområdet.

Der blev afholdt borgermøde torsdag den 31. oktober 2019 kl. 19-21 i Multisalen på Viborg Rådhus. Debatten på borgermødet drejede sig blandt andet om oplevelsen af Faldborgdalen, udsigt fra bolig, støj, påvirkning af mennesker og husdyrs helbred og trivsel og visualiseringer.

Forvaltningens bemærkninger

Høringssvarene er behandlet i bilag 6. Bilaget indeholder en emnevis inddeling af høringssvarene, forvaltningens bemærkninger og forslag til byrådets svar til disse.

Hovedparten af høringssvarene omhandler støj, visuel påvirkning af naboer og landskab samt vindmøllernes påvirkning af ejendomspriser og områdets bosætningskvalitet. Med undtagelse af høringssvaret fra Banedanmark vurderer forvaltningen, at bemærkningerne ikke giver anledning til ændringer i planforslagene eller ikke imødekommes.

Banedanmark foreslår, at der i lokalplanen tilføjes en bestemmelse om, at byggeri og anlægsarbejde i nærheden af jernbanen, eller hvor der er risiko for, at transporteret materiel kan komme tættere på nærmeste skinne end 4 m samt ved ændring i terrænet, og grundvandsspejlet kan kræve tilladelse efter jernbanelovens § 24. Forvaltningen indstiller, at der tilføjes en sådan bestemmelse, hvormed høringssvaret imødekommes.

Forvaltningen forslår desuden to tilføjelser i kommuneplantillæggets redegørelsesdel. Det drejer sig om at kopiere tekst fra lokalplanforslagets beskrivelse af kommuneplanlægningen i Silkeborg Kommune samt at kopiere tekst fra miljørapportens vurdering af vindmøllernes påvirkning af landskabet set i sammenhæng med andre af nærtliggende vindmølleområder.

Desuden foreslår forvaltningen en tilføjelse til en lokalplanbestemmelse, som skal sikre nedlæggelse af en eksisterende bolig, der ligger nærmere end 4 gange møllernes totalhøjde.

Forslag til ændringer i lokalplanen og kommuneplantillægget ved den endelige vedtagelse er i bilag 7.

Beskrivelse

Projektet vil resultere i en reduceret CO₂-udledning. Vindmøllerne vil have en årlig elproduktion på ca. 36.000 MWh, der svarer til det årlige elforbrug i ca. 9.000 husstande. Ud fra kommunens energiregnskab for 2017 har forvaltningen beregnet, at en realisering af projektet vil betyde, at vindkraftproduktion i Viborg Kommune stiger fra 482 TJ til 612 TJ. Dermed stiger andelen af elforbruget i kommunen, som dækkes af vindmøller i kommunen fra 19,8 % til 25,1 %. Dermed stiger andelen af vedvarende energi i det samlede energiforbrug i kommunen fra 24,3% til 24,9%. Byrådets sammenhængsmodel indeholder et mål om, at Viborg Kommune i 2025 skal have mindst 35 % af sit energiforbrug dækket af vedvarende energi.

Forslag til lokalplan nr. 512

Lokalplanforslaget giver mulighed for opstilling af tre vindmøller med tilhørende teknikanlæg, vejadgange, kran-/arbejdspladser, transformestation mv. Vindmøllernes totalhøjde over terræn til vingespids i højeste position må

være maks. 149,9 m, og vindmøllernes rotordiameter må være maks. 136 m. Vindmøllerne placeres på en ret linje i østvest-gående retning med samme indbyrdes afstand, og de skal have et ensartet udseende, ens rotordiameter og ens navhøjde over terræn.

Lokalplanforslaget har til formål at sikre, at der ved placering og udformning af vindmøllerne tages de fornødne hensyn til nabobebyggelse samt til de jordbrugsmæssige, landskabelige, kulturhistoriske og naturmæssige interesser mv. Desuden fastlægger lokalplanforslaget, at planen erstatter de landzonetilladelser, der ellers vil være nødvendige, for at projektet kan gennemføres.

Forslag til tillæg nr. 32 til Kommuneplan 2017-2029

Lokalplanforslaget er ikke i overensstemmelse med Kommuneplan 2017-2029. Der er derfor udarbejdet et forslag til tillæg nr. 32 til kommuneplanen, der udlægger et nyt rammeområde til tekniske anlæg og giver mulighed for opstilling af vindmøller med tilhørende tekniske anlæg. Derudover udlægges området som et vindmølleområde i kommuneplanen, og der ændres i kommuneplanens retningslinje for vindmøller. Ændringen medfører, at der særligt for vindmøllerne i planområdet må være en mindre indbyrdes afstand, hvilket for planområdet giver en optimal udnyttelse af områdets vindressourcer.

Miljørapport

Der er foretaget miljøvurderinger i henhold til miljøvurderingsloven. Miljøvurderingen af planforslagene og miljøkonsekvensvurderingen af det konkrete projekt er samlet i en miljørapport, der samlet belyser de miljømæssige konsekvenser ved opstilling af vindmøller ved Tolstrup. Miljørapporten har været i høring samtidig med planforslagene.

Der er kommet to bemærkninger til miljørapporten i høringsperioden. Bemærkningerne er i bilag 4. Bemærkningerne er inddraget i den sammenfattende redegørelse om miljøvurdering i bilag 8. Redegørelsen offentliggøres sammen med lokalplanen.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Såfremt planerne vedtages endeligt, kræver projektet en § 25-tilladelse jf. miljøvurderingsloven. Et udkast til § 25-tilladelsen er i bilag 9.

Bilag

Oversigtskort

Planforslag

Miljørapport

Høringssvar

Oversigt over adresser der har afgivet høringssvar eller underskrift

Notat med behandling af høringssvar

Notat med ændringer til lokalplanen og kommuneplantillægget ved endelig vedtagelse

Sammenfattende redegørelse om miljøvurdering

Udkast til § 25-tilladelse

Punkt 2: Godkendelse af revideret varmeprojekt for etablering af varmepumpe i Bjerringbro

19/5982

Resume

meGudenådalens Energiselskab ønsker at etablere et større varmepumpeanlæg end tidligere godkendt, og ansøger dermed om et anlæg på i alt 3,6 MW. Projektets gennemførelse kræver udvalgets godkendelse jf. varmemforsyningsloven.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget godkender et revideret projekt for etablering af et eldrevet varmepumpeanlæg med tilhørende teknikbygning og forbindelsesledninger, så det udvides med yderligere 0,6 MW, og så det sammen med tidligere godkendelser giver mulighed for et samlet anlæg med en varmeeffekt på op til 3,6 MW ved 5°C udetemperatur.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 08-01-2020

Indstillingen blev godkendt.

Sagsfremstilling

Historik

Klima- og Miljøudvalget godkendte den 29. november 2018 ([sag nr. 3](#)) et projekt til Gudenådalens Energiselskab til etablering af en ca. 9,5 km transmissionsledning mellem produktionsanlæggene i Bjerringbro og Ulstrup samt etablering af et eldrevet 2 MW luftvand-varmepumpeanlæg på Jørgens Allé 40 i Bjerringbro. Favrskov Kommune og Viborg Kommune meddelte begge den varmeplanmæssige godkendelse den 20. december 2018.

Klima- og Miljøudvalget godkendte den 6. juni 2019 ([sag nr. 2](#)) et projekt til Gudenådalens Energiselskab til etablering af yderligere en eldrevet 1 MW luft-vand-varmepumpe på Jørgens Allé 42 i Bjerringbro. Varmeværket kunne således etablere et anlæg på i alt 3 MW.

Inddragelse og høring

Forvaltningen har i henhold til Bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmemforsyningsanlæg (projektbekendtgørelsen) foretaget fire ugers høring af Favrskov Kommune og Evida (det tidligere HMN GasNet). Begge parter har meddelt, at de ikke har nogen bemærkninger til det reviderede projektforslag.

Beskrivelse

Gudenådalens Energiselskab ansøger om godkendelse af udvidelse af et varmeprojekt for etablering af et eldrevet luftvand-varmepumpeanlæg ved Jørgens Allé 40-42, 8850 Bjerringbro, så det i alt bliver 3,6 MW. Projektforslaget fremgår af bilag 1. De gule markeringer i dokumentet viser, hvor projektet er revideret i forhold til det tidligere godkendte projekt.

Viborg Kommune har to gange tidligere meddelt godkendelse til varme-pumpeanlægget, hhv. den 20. december 2018 til et 2 MW varmepumpeanlæg og den 11. juni 2019 til en udvidelse med 1 MW, altså i alt 3 MW. Nu har GUES indhentet tilbud på etablering af dette anlæg, og det mest fordelagtige tilbud GUES har modtaget, er på et 3,6 MW varmepumpeanlæg. Derfor har GUES nu fremsendt et revideret projektforslag, så førnævnte udvidelse med 1 MW erstattes af en udvidelse med 1,6 MW. Da de tidligere godkendelser ikke ophæves, betyder det i praksis, at det ansøgte svarer til en tredje godkendelse til 0,6 MW – altså godkendelser til $2 + 1 + 0,6 = 3,6$ MW.

Det godkendte projekt for udvidelsen med 1 MW viste, at det ville medføre, at der over 20 år er en samfundsøkonomisk besparelse på 3,4 mio. kr.

Det reviderede projektforslag viser, at udvidelsen med 1,6 MW vil medføre, at der over 20 år er en samfundsøkonomisk besparelse på 8,7 mio. kr.

Det reviderede projektforslag viser således, at et større anlæg vil medføre en endnu større samfundsøkonomisk gevinst.

Foruden ansøgningen om udvidelse af luft-vand-varmepumpeanlægget på Jørgens Allé 40 har Gudenådalens Energiselskab også ansøgt om godkendelse af et nyt varmepumpeanlæg, som skal etableres på spildevandsanlægget på Østre Omfartsvej 6, og som skal indhente energi fra det rensede spildevand, som udledes til Gudenåen.

I det reviderede projektforslag for luft-vand-varmepumpen forudsættes det, at anlægget har en årlig varmeproduktion på 30.828 MWh. I projektforslaget for spildevandsvarmepumpen er det forudsat, at den årlige produktion på luft-vand-varmepumpen reduceres til en årlig varmeproduktion på 27.496 MWh. Forvaltningen har derfor anmodet Gudenådalens Energiselskab om dokumentation for, at der fortsat er positiv samfundsøkonomi på luft-vand-varmepumpeprojektet, hvis anlægget får en reduceret produktion, som der forudsættes i projektet for spildevandsvarmepumpen.

Gudenådalens Energiselskab har sendt et notat med supplerende beregning for dette, som fremgår af bilag 2. Beregningen viser, at den førnævnte samfundsøkonomiske besparelse på 8,7 mio. kr. dermed reduceres til en besparelse på 5,9 mio. kr. Det vurderes i notatet, at projektforslaget for udvidelse af varmepumpekapaciteten med 1,6 MW vil være både samfunds-, selskabs- og brugerøkonomisk fordelagtigt, selvom en kommende spildevandsvarmepumpe skulle medføre en ændret produktionsfordeling.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Etableringen af anlægget forventes påbegyndt i sommeren 2019, og anlægget forventes at kunne idriftsættes i sommeren 2020.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Revideret projektforslag

Notat med supplerende beregning

Punkt 3: Administrationsgrundlag for finansiering af klimatilpasningsprojekter

19/36513

Resume

Den 19. september 2019 ([sag nr. 19](#)) havde Klima- og Miljøudvalget en temadrøftelse om finansiering af klimatilpasningsprojekter. Baggrunden er, at handle- og finansieringsforpligtigelser for evt. projekter er uklare, også i forhold til kommunal finansiering.

På baggrund af temadrøftelsen fremlægges til beslutning et forslag til administrationsgrundlag med principper for finansiering.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at Klima- og Miljøudvalget godkender det foreliggende administrationsgrundlag for finansiering af klimatilpasningsprojekter.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 08-01-2020

Indstillingen blev godkendt.

Sagsfremstilling

Historik

Viborg Kommunes klimatilpasningsplan blev vedtaget på byrådsmødet den 25. januar 2017 ([sag nr. 19](#)). Planen indeholder en oversvømmelseskortlægning for hele kommunen og udpeger på baggrund af kortlægningen en række risikoområder, som skal undersøges nærmere.

Den 19. september 2019 behandlede Klima- og Miljøudvalget en temadrøftelse om finansiering af klimatilpasningsprojekter ([sag nr. 19](#)).

Inddragelse og høring

Som opfølgning på temadrøftelsen har forvaltningen holdt et møde med repræsentanter for Energi Viborg Vand A/S (EVV), som forventeligt vil blive inddraget i hovedparten af fremtidige klimatilpasningsprojekter.

Ved mødet tilkendegav EVV, at selskabet er indforstået i at bidrage til løsning af klimatilpasningsopgaven i Viborg Kommune i henhold til de gældende regler på området. EVV tilkendegav videre, at det forudsætter, at selskabets indtægtsramme hæves, hvis udgifterne til klimatilpasningsprojekterne overstiger selskabets nuværende indtægtsramme. I den udstrækning EVV skal indgå i klimatilpasningsprojekter, skal Viborg Kommune gennem tillæg til spildevandsplanen pålægge EVV at deltage, således at EVV kan søge konkurrencestyrelsen om tillæg til indtægtsrammen. De nærmere regler for spildevandsselskabernes muligheder for finansiering af klimatilpasningsprojekter fremgår af bilag 1.

Beskrivelse

Baggrund

Kommunerne er efter planloven forpligtiget til at planlægge for alle slags klimatilpasning. Men kommunerne har ikke pligt til at udføre og finansiere eventuelle projekter. I forbindelse med den politiske aftale fra 2013 om, at kommunerne skulle lave klimatilpasningsplaner, blev der overordnet lagt op til, at de kommunalt ejede forsyningsselskaber skulle finansiere klimatilpasning over spildevandstaksterne.

Det har imidlertid vist sig vanskeligt at komme videre udelukkende på det grundlag. Dels kan ikke alle projekter finansieres helt eller delvist af forsyningsselskaberne, dels er ordningen administrativt kompliceret. Problemstillingen er generel, og fra flere sider er der blevet peget på, at der er behov for at revidere regelgrundlaget på

klimatilpasningsområdet, herunder især vedrørende finansieringsforpligtigelser. Der er pt. forvaltningen bekendt ikke planlagt landspolitiske ændringer på området.

Et baggrundsnotat med regelgrundlag mv. fremgår af bilag 2.

Forvaltningens vurdering

Spildevandstakster

Forvaltningen vurderer, at projekter bør finansieres helt eller delvist over spildevandstaksterne (af Energi Viborg Vand A/S), hvor det er en mulighed.

Det kan påvirke spildevandstaksterne og forudsætter en politisk beslutning om ændring af servicekrav via tillæg til spildevandsplanen.

Kommunal finansiering

De oplagte indsatsmuligheder for nogle af de oversvømmelsesproblemer, som er udpeget i klimatilpasningsplanen, er ikke egnede til at blive finansieret over spildevandstaksterne. Det gælder især lokale problemer, som kun berører meget få ejendomme samt visse oversvømmelser fra vandløb og kystoversvømmelser.

Det er forvaltningens vurdering, at kommunen på visse betingelser har mulighed for helt eller delvist at finansiere klimatilpasningsprojekter, da det er en kommunal opgave at varetage klimatilpasningssyn.

Projekter efter kystbeskyttelseslov og vandløbslov

Det er forvaltningens vurdering, at gennemførelse af klimatilpasningsprojekter i regi af kystbeskyttelsesloven og vandløbsloven bør følge gængs praksis (partsfordeling efter nytteprincippet), hvor kommunen alene bidrager økonomisk som part i sagen (som vej- og/eller grundejer). Der kan dog være undtagelser, hvor sammenhæng med andre klimatilpasningsprojekter gør det hensigtsmæssigt, at kommunen bidrager økonomisk til projektet. Hvis kommunen alligevel beslutter helt eller delvist at finansiere projekter omfattet af kystbeskyttelseslov eller vandløbslov, vil kommunen i et vist omfang være forpligtet til at gøre det samme i sammenlignelige sager (lighedsprincippet).

For øvrige projekter vurderer forvaltningen, at kommunen, under hensyn til kommunalfuldmagtsreglerne, kan bidrage økonomisk til projekterne, forudsat nedennævnte forslag til principper er opfyldt.

For alle projektyper vurderer forvaltningen, at kommunen bør bistå med at facilitere eventuelle projektgennemførelser.

Især for de projekter, hvor der kun er få parter til at fordele udgifterne, vil udgifterne være betydelige og i nogle tilfælde meget betydelige.

Uanset hvilken type projekt der er tale om, kan et projekt dog kun realiseres, forudsat parterne er enige herom, herunder om udgiftsfordelingen.

Forslag til principper for finansiering af klimatilpasningsprojekter

Følgende kriterier er en forudsætning for kommunalt bidrag til finansiering af klimatilpasningsprojekter. Kriterierne er ikke ændret i forhold til indholdet i Klima- og Miljøudvalgets temadrøftelse i september:

1. Problemstillingen skal være udpeget som risikoområde i Viborg Kommunes klimatilpasningsplan
2. Prioritering af projekter skal følge prioriteringsoversigten i klimatilpasningsplanen
3. Kommunen gennemfører forundersøgelser af udpegede risikoområder i Viborg Kommunes klimatilpasningsplan i overensstemmelse med den besluttede prioritering. Når der foreligger en forundersøgelse af problemstillingen i et risikoområde, kan der tages stilling til pkt. 4-7.
4. Hvis problemstillingen er omfattet af vandløbsloven eller kystbeskyttelsesloven, følger finansieringen som udgangspunkt praksis inden for den relevante særlovgivning
5. Problemstillingen skal omfatte flere ejendomme og ikke alene kunne løses med tiltag på egen grund
6. Et evt. projekt skal være til gavn for en bredere kreds af borgere (ikke enkeltpersoner eller enkeltvirksomheder eller grupper af enkeltpersoner eller enkeltvirksomheder)
7. Kommunen kan afholde 100% af udgifterne, hvis et projekt stort set kun har til formål at sikre kommunale interesser (kommunale veje, ejendomme og arealer)

Hvis ovenstående kriterier for kommunalt bidrag til finansiering er opfyldt, vil forvaltningen afklare, hvem der er part – for fordeling af udgifter med berørte grundejere og evt. øvrige parter – ud fra, hvem der vil få gavn af indsatsen.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Administrationsgrundlaget vil løbende blive revideret i henhold til nyt regelgrundlag og landspolitiske beslutninger.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Spildevandsselskabers finansiering af klimatilpasningsprojekter

Baggrundsnotat vedr. finansiering af klimatilpasningsprojekter

Punkt 4: Forundersøgelse af fremtidige kystoversvømmelser ved Virksund og Sundstrup

17/33866

Resume

I kommunens klimatilpasningsplan er Virksunddæmning og -sluse og landsbyen Sundstrup udpeget som risikoområde, dvs. et område hvor der er risiko for oversvømmelse af væsentlige værdier i form af bygninger, infrastruktur, forsyningsanlæg mv.

Forvaltningen har fået udarbejdet en forundersøgelsesrapport af problemstillingen for at afklare indsatsbehov, handlemuligheder, økonomi mv.

På baggrund af det vedtagne administrationsgrundlag for finansiering af klimatilpasningsprojekter fremlægges et forslag til principper for økonomisk ansvarsfordeling for et kystbeskyttelsesprojekt ved Sundstrup.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at Klima- og Miljøudvalget drøfter rapportens indhold,
2. at Klima- og Miljøudvalget godkender forvaltningens forslag til principper for økonomisk ansvarsfordeling,
3. at forvaltningen holder et møde med berørte grundejere i Sundstrup primo 2020 og derefter afventer Kystdirektoratets kortlægning i 2020, før Klima- og Miljøudvalget tager stilling til, om der skal arbejdes videre med konkrete muligheder for mobil kystsikringsløsning,
4. at beslutning om eventuel etablering af dige eller højvandsmur afventer en endelig afklaring vedr. et projekt ved Thyborøn Kanal,
5. at forundersøgelsens anbefalinger vedr. Virksunddæmning og -sluse behandles i Teknisk Udvalg.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 08-01-2020

Klima- og Miljøudvalget drøftede rapportens indhold og godkendte indstillingen.

Sagsfremstilling

Historik

Den 20. september 2017 ([sag nr. 14](#)) vedtog byrådet en indstilling fra Klima- og Miljøudvalget om finansiering af forundersøgelser af klimatilpasningsprojekter.

Den 19. september 2019 ([sag nr. 19](#)) behandlede Klima- og Miljøudvalget en temadrøftelse om finansiering af klimatilpasningsprojekter. Temadrøftelsen er fulgt op af et beslutningsforslag til behandling på Klima- og Miljøudvalgets møde den 8. januar 2020.

Inddragelse og høring

Forvaltningen har vurderet, at et møde med berørte grundejere i Sundstrup bør afvente stillingtagen til udgiftsfordelingen.

Beskrivelse

Baggrund

I kommunens klimatilpasningsplan er et område ved Sundstrup og Virksund udpeget som risikoområde. Risikoområdet ligger ved den inderste del af Lovns Bredning, hvor Virksunddæmningen adskiller Hjarbæk Fjord fra Limfjorden. Området er udpeget, da klimatilpasningsplanens kortlægning har vist, at Virksundsluse og -dæmning, den lille fiskerihavn

samt den kystnære del af landsbyen Sundstrup er i risiko for at blive oversvømmet fra Limfjorden i fremtiden. Oversigtskort fremgår af bilag 1.

For at belyse problemstillingen nærmere er der udarbejdet en forundersøgelse over problemets omfang, indsatsmuligheder, økonomi og principper for udgiftsfordeling. Forundersøgelsen fremgår af bilag 2.

Rapporten er udarbejdet 2017-2018, men har siden afventet stillingtagen til principper for udgiftsfordelingen. Rapportens overordnede konklusioner fremgår herunder.

Problemets omfang

Landsbyen Sundstrup ligger relativt højt i terrænet, og de fleste bygninger ligger omkring kote 2,0 og dermed relativt sikkert i forhold til nuværende højvandshændelser.

Den lille fiskerihavn og de rekreative arealer ved siden af ligger væsentligt lavere (ca. kote 1-1,5) og oplever allerede i dag mindre oversvømmelser. Virksunddæmningen og -slusen ligger relativt sikkert i forhold til nuværende højvandshændelser. Højvandshændelser fra omkring kote 1,75 vil dog påvirke sluseanlægget i mindre grad.

I 2050 forventes højvandsstanden at stige med godt 50 cm til ca. kote 2,5 for en 100-årshændelse, altså en hændelse der statistisk set indtræffer én gang på 100 år. Koten for en 100-årshændelse nu (2017) er 1,98. Der er ikke den store forskel i oversvømmelsesudbredelsen for en 100-årshændelse sammenlignet med en 20- eller 50-årshændelse pga. det stejle terræn fra kysten og op til bebyggelserne, som ligger på et mere fladt plateau.

Ved den fastlagte kote for en 100-årshændelse i 2050 vil der opstå problemer med oversvømmelse af større dele af Sundstrup (39 husstande). Dertil kommer oversvømmelse af andre bygninger, veje, spildevandsanlæg og øvrige tekniske anlæg.

Virksunddæmning og -sluse er konstrueret til at kunne håndtere varierende vandspejl, og anlægget vurderes at være designet og udført til at være robust ift. stormflodshændelser. Det har ikke været muligt at fremskaffe viden om dimensioneringsgrundlaget for dæmningen, hvorfor en vurdering af stigende højvandstand er foretaget ud fra et overordnet skøn. Den største risiko vurderes at være knyttet til porten i skibsslusen, hvor et overløb evt. kan give svigt i slusen og medføre massiv vandindstrømning til Hjarbæk Fjord.

Den lille fiskerihavn og de rekreative arealer ved siden af samt nogle ældre fiskerhuse og et nyere forsamlingshus, som ligger kystnært, vil også være oversvømmelsestruet i 2050.

Indsatsmuligheder

Der foreslås i rapporten at sikre til kote 3,0.

Kystsikringstiltagene foreslås differentieret mellem de forskellige områder og foreslås at bestå af:

- Dige
- Højvandsmur
- Højvandsmur kombineret med mobil løsning
- Mobil løsning (til et lavere sikringsniveau end kote 3,0)
- Evt. sikring af enkeltbygninger

Ved den vestlige del af Sundvej nærmest dæmningen er det nødvendigt at kombinere dige eller højvandsmur med en anden løsning. Her er foreslået at hæve Sundvej eller en kombination af dige, højvandsmur og mobil sikring.

Indsatserne kan desuden implementeres i forskellige scenarier. Se bilag 2 og bilag 3 for detaljer.

Økonomi

Anlægsomkostninger til etablering af sikringstiltag for Sundstrup er estimeret til ca. 4-14 mio. kr. ekskl. moms afhængig af valgte sikringstiltag. Med flytning af enkeltbygninger kan prisen stige. Økonomi for de enkelte løsningsforslag fremgår af tabellen herunder.

Dige (pris afhængig af løsning ved Sundvej)	3.800.000 – 5.310.000 kr.
Højvandsmur (pris afhængig af løsning ved Sundvej)	7.600.000 – 9.110.000 kr.
Lav højvandsmur med suppl. mobil løsning (pris afhængig af løsning ved Sundvej)	11.810.000 – 13.320.000 kr.
Sikring af forsamlingshus (estimat)	700.000 kr.
Mobil løsning til mindre sikringsniveau end 100-årshændelse (ekskl. udgifter til anlæg af adgangsvej, beredskab samt oplagslokalitet)	1.500.000 kr.

Det potentielle bygningsskade potentiale er estimeret til 11,0 millioner for en 100-årshændelse i 2050. Afledte udgifter, f.eks. til beredskab, indgår ikke i estimatet.

Ansvar og principper for udgiftsfordeling

Alle indsatsmuligheder vil være omfattet af kystbeskyttelsesloven, hvor praksis er, at udgifterne fordeles mellem berørte parter efter nytteprincippet. Kommunen kan, men har ikke pligt til at bidrage. Den præcise model herfor fastlægges i forbindelse med beslutning af et konkret projekt. Se bilag 3 for detaljer.

Forvaltningens vurdering

Indsatsmuligheder

Valg af indsatsmulighed har en række positive og negative påvirkninger på omgivelserne. På positivsiden vil etablering af et dige eller en højvandsmur ud for Sundstrup medføre høj beskyttelse mod oversvømmelse, mens en mobil løsning vil medføre lavere beskyttelse mod oversvømmelse. På negativsiden vil en digeløsning og især en højvandsmur medføre et forringet udsyn til fjorden.

De fjordnære arealer langs Sundstrup er udpeget som Natura 2000 område og/eller beskyttet i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3. Denne beskyttelse kan kun fraviges i særlige tilfælde, hvilket kræver tilbunds gående undersøgelser af kystbeskyttelsesprojektets påvirkninger af området, mulige alternativer og de samfundsmæssige konsekvenser af ikke at gennemføre indsatsen. En højvandsmur kan placeres i udkanten af Natura 2000-området og har et mindre fodaftryk end en digeløsning. Rapporten anbefaler at igangsætte en nærmere undersøgelse af Natura 2000-området og de beskyttede naturtyper for vurdering af, om det er muligt at etablere et projekt i området eller hvilke betingelser, der vil være gældende for et evt. sikringstiltag.

Estimering af højvande er forbundet med store usikkerheder. Estimerne for fremtidige højvander skal løbende revurderes i forhold til det til enhver tid eksisterende datagrundlag. Desuden kan evt. tiltag i regionalt regi, f.eks. ved Thyborøn Kanal, kunne ændre de fremskrevne højvandskoter.

Udgiftsfordeling

På baggrund af det besluttede administrationsgrundlag vurderer forvaltningen, at udgiftsfordelingen skal fordeles mellem parterne efter nytteprincippet.

Uanset valg af model for bidragsfordeling vil udgifterne til et projekt imidlertid være store for parterne.

Processen for fastlæggelse af udgiftsfordeling er kompliceret og bør foregå i tæt dialog med berørte grundejere og øvrige interessenter for at skabe fælles grundlag og opbakning til valg af kystsikringstiltag.

Hvis større beløb, uafhængig af fordelingsnøgle, finansieres af 3. part, f.eks. kommunen, fratrækkes det de samlede omkostninger, så de resterende omkostninger betales af dem, der opnår beskyttelse.

Samlet vurdering

Sundstrup ligger relativt sikkert i forhold til nuværende højvandshændelser. Behovet for en kystsikringsindsats med dige eller højvandsmur er derfor ikke presserende. Dertil kommer, at det for nuværende ikke er afklaret, om der kan gennemføres en indsats ved Thyborøn Kanal, som mindsker oversvømmelser inde i Limfjorden, og i givet fald hvilke konsekvenser indsatsen vil få for indsatsbehovet ved Sundstrup og Virksund.

På den baggrund vurderer forvaltningen ikke, at det er hensigtsmæssigt at igangsætte et kystbeskyttelsesprojekt med dige eller højvandsmur på nuværende tidspunkt. Forvaltningen foreslår, at emnet tages op igen, når der foreligger en endelig afklaring vedr. et projekt ved Thyborøn Kanal.

For at sikre Sundstrup mod evt. oversvømmelser på kort sigt og for at skabe tryghed for berørte boligejere i Sundstrup, herunder ift. ejendomshandel, foreslår forvaltningen, at der evt. arbejdes videre på at undersøge muligheden for en konkret mobil løsning, evt. med brug af beredskabet, ved varslede højvandshændelser over kote 192 cm (svarende til en 50-årshændelse i 2017). En mobil løsning kan ikke give den fornødne sikkerhed på langt sigt, men kan på kort sigt være en mulighed.

Tredje kvartal 2020 forventes Kystdirektoratet at komme med sin kortlægning af oversvømmelsesrisiko og vejledende forslag til strategi til håndtering af risiko. Forvaltningen foreslår på den baggrund, at der afholdes et borgermøde, hvor bl.a. mulighederne for en mobil løsning drøftes primo 2020, og at Klima- og Miljøudvalget behandler sagen igen, når materialet fra Kystdirektoratet foreligger. Nærmere om Kystdirektoratets kortlægning fremgår af bilag 4.

For Virksunddæmning og -sluse foreslås forundersøgelsens anbefalinger overdraget til Teknisk Udvalg, der har ansvaret for drift af anlægget.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Der afholdes et borgermøde primo 2020.

Tredje kvartal 2020 forventes Kystdirektoratet at komme med sin kortlægning af oversvømmelsesrisiko og vejledende forslag til strategi til håndtering af risiko.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Oversigtskort

Forundersøgelserapport

Baggrundsnotat

Infofolder om Kystdirektoratets oversvømmelseskortlægning

Punkt 5: Udgiftsfordeling i forbindelse med lokale indsatsmuligheder for klimatilpasning ved høj vandstand i Gudenåen ved Bjerringbro

16/11401

Resume

Høj vandstand i Gudenåen forårsager lejlighedsvis oversvømmelser af vandløbsnære arealer. I Viborg Kommune er det særligt problematisk enkelte steder i Bjerringbro, hvor bygninger og andre væsentlige værdier kan blive oversvømmet.

I 2016 fik forvaltningen udarbejdet en forundersøgelserapport over mulige lokale indsatsmuligheder. Rapporten pegede på etablering af diger, terrænhævning og etablering af spuns som løsningsforslag.

Som opfølgning på rapporten skulle forvaltningen afklare ansvarsfordeling, herunder finansiering, og holde møde med berørte grundejere.

På baggrund af det vedtagne administrationsgrundlag for finansiering af klimatilpasningsprojekter fremlægges et forslag til principper for økonomisk ansvarsfordeling for de projekter, der foreslås ved Bjerringbro.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at Klima- og Miljøudvalget godkender forvaltningens forslag til principper for økonomisk ansvarsfordeling,
2. at forvaltningen afholder møde med de berørte grundejere.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 08-01-2020

Indstillingen blev godkendt.

Sagsfremstilling

Historik

Den 29. september 2016 ([sag nr. 11](#)) behandlede Klima- og Miljøudvalget en forundersøgelserapport om lokale indsatsmuligheder for klimatilpasning ved høj vandstand i Gudenåen ved Bjerringbro. Her besluttede udvalget, at forvaltningen afklarer problemstillingen angående ansvarsfordeling og holder et møde med ejerne af de berørte arealer.

Den 19. september 2019 behandlede Klima- og Miljøudvalget en temadrøftelse om finansiering af klimatilpasningsprojekter ([sag nr. 19](#)). Temadrøftelsen er fulgt op af et beslutningsforslag til behandling på Klima- og Miljøudvalgets møde den 8. januar 2020.

Inddragelse og høring

Forvaltningen har vurderet, at et møde med berørte grundejere bør afvente stillingtagen til udgiftsfordelingen.

Beskrivelse

Baggrund

I 2016 fik forvaltningen udarbejdet en forundersøgelserapport over lokale indsatsmuligheder for klimatilpasning ved høj vandstand i Gudenå ved Bjerringbro). Rapporten er vedlagt som bilag 1.

Rapporten peger overordnet på 3 former for højvandssikringskonstruktioner, som der kan arbejdes videre med:

- Etablering af dige
- Terrænhævning
- Etablering af spuns

Konkrete indsatsmuligheder

Der er vurderet indsatsmuligheder for 4 områder, der svarer til risikoområde 5, 7 og 8 i kommunens klimatilpasningsplan. De 4 områder er nærmere beskrevet i rapporten (bilag 1) og er vist på kortet i bilag 2. I bilag 3 er indsatsforslag og tilknyttet økonomi nærmere beskrevet.

Område A: Gudenå umiddelbart vest for Møllebækkens udløb

Område B: Møllebækken

Område C: Gudenå umiddelbart øst for Møllebækkens udløb

Område D: Gudenå langs Grundfos

Ansvar og principper for udgiftsfordeling

Ud fra det besluttede administrationsgrundlag har forvaltningen gennemgået kriterierne for de 4 mulige indsatsområder i Bjerringbro.

De 4 indsatsområder er udpeget som risikoområder og følger prioriteringsoversigten i Viborg Kommunes klimatilpasningsplan. Som nævnt er der gennemført en forundersøgelse af problemstillingen.

Alle indsatsmuligheder vil være omfattet af vandløbsloven, hvor praksis er, at udgifterne fordeles mellem berørte parter efter nytteprincippet.

Område A: Gudenå umiddelbart vest for Møllebækkens udløb

Problemstillingen berører 2 private ejendomme og kan løses med tiltag på egen grund. Et evt. projekt vil kun have nytte for de 2 ejendomme. En løsning for område A skal dog koordineres med en løsning for område B, da områderne støder op til hinanden.

Område B: Møllebækken

Problemstillingen berører den nederste del af Møllebækken, hvor der ligger en cykel- og gangsti. Området grænser op til 6 private ejendomme på Fredensvej og Enghavevej.

Et evt. projekt vil primært have nytte for den kommunale cykel- og gangsti. Dermed er kommunen primær part i sagen. En løsning for område B skal dog koordineres med en løsning for område A, da områderne støder op til hinanden.

Område C: Gudenå umiddelbart øst for Møllebækkens udløb

Problemstillingen omfatter det kommunale areal ved Sol- og Vandtrappen, et mindre privat areal ved Møllebækkens udløb samt 5-6 private ejendomme på Enghavevej. Et evt. projekt vil have nytte for kommunen og ejerne af de private arealer/ejendomme.

Område D: Gudenå langs Grundfos

Problemstillingen omfatter primært 2 virksomheder på Martin Bachs Vej. Kommunen ejer en kommunal vej samt en del af arealet ned mod åen. Et evt. projekt vil primært være til nytte for de 2 virksomheder på Martin Bachs Vej og i mindre grad for kommunen.

Forvaltningens vurdering

På baggrund af det besluttede administrationsgrundlag vurderer forvaltningen, at udgiftsfordelingen for alle 4 områder skal fordeles mellem berørte parter efter nytteprincippet.

Forvaltningen foreslår, at område A og B slås sammen til ét projekt, da områderne støder op til hinanden, og da projektløsninger for de to områder skal koordineres. Det betyder, at der laves én samlet partsfordeling ud fra hvem, der har nytte af projektet. Da størstedelen af et evt. projekt vil omfatte område B, vil kommunen være primær part. Partsfordelingen med projektets øvrige parter afklares inden det videre forløb.

For område C foreslår forvaltningen, at kommunen afholder størstedelen af udgifterne til et evt. projekt. Partsfordelingen med projektets øvrige parter afklares inden det videre forløb.

For område D foreslår forvaltningen, at de to virksomheder på Martin Bachs Vej afholder størstedelen af udgifterne til et evt. projekt. Partsfordelingen med projektets øvrige parter (kommunen) afklares inden det videre forløb.

En evt. bevillingssag om detailprojektering mv. for de enkelte områder afventer, at forvaltningen afklarer partsfordelingen med parterne.

Alternativer

Der pågår pt. et tværgående samarbejde om et EU-projekt for Gudenå (C2C CC – Coast to Coast Climate Challenge), hvor man bl.a. skal undersøge indsatsmuligheder i form af opmagasinering af vand, udvidelse af vandløbsprofilen osv. Kommunen kan afvente arbejdet med C2C CC. Undersøgelse af konkrete indsatsmuligheder vil først ske efter 2020.

Vedrørende problemstillingen med høj vandstand i Gudenå har Gudenåkommunerne for nylig holdt et møde med Miljøministeren, hvor det blev foreslået, at der skal udarbejdes en helhedsplan for Gudenåen, med Silkeborg Kommune som tovholder. Kommunen kan afvente en helhedsplan for Gudenåen.

Tidsperspektiv

Forvaltningen vil afklare, om berørte grundejere er interesserede i at deltage i et projekt.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Forundersøgelsesrapport

Oversigtskort

Notat med indsatsforslag og tilknyttet økonomi

Punkt 6: Drikkevandskontrol på udlejningsejendomme med egen vandforsyning

12/11534

Resume

Dansk Brøndejersforening har henvendt sig om tolkningen af reglerne for drikkevandskontrol på udlejningsejendomme med egen boring. Klima- og Miljøudvalget skal på den baggrund drøfte administrationspraksis på området.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

1. at udvalget drøfter sagen.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 08-01-2020

Klima- og Miljøudvalget drøftede sagen. Sagen genoptages på et kommende møde.

Sagsfremstilling

Historik

Udvalget blev på mødet den 31. oktober 2019 ([sag nr. 6](#)) orienteret om Dansk Brøndejersforenings henvendelse om drikkevandskontrol på udlejningsejendomme med egen vandforsyning i Viborg Kommune.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Baggrund

Dansk Brøndejersforening har henvendt sig til borgmesteren og medlemmerne i Klima- og Miljøudvalget den 12. oktober 2019 (bilag 1) og den 12. november 2019 (bilag 4) om forvaltningens praksis ved kontrol med drikkevandskvaliteten på udlejningsejendomme med egen vandforsyning. Forinden havde forvaltningen en mailudveksling med foreningen (bilag 6-10).

En ændring af drikkevandsbekendtgørelsen i 2017 indebærer bl.a., at ejendomme med egen drikkevandsforsyning, som ikke leverer vand som led i en kommerciel eller offentlig aktivitet, ikke længere er underlagt en obligatorisk drikkevandskontrol. Kommunen skal blot anbefale, at der foretages en forenklet kontrol minimum hvert 5. år.

Udlejningsejendomme med egen drikkevandsforsyning vurderes imidlertid af Miljøstyrelsen til at være omfattet af begrebet ”anden kommerciel eller offentlig aktivitet”, og disse ejendomme skal derfor med bestemmelserne i den nye drikkevandsbekendtgørelse have udført drikkevandskontrol oftere end hidtil og have undersøgt for flere stoffer.

Der kan dog foretages en risikovurdering, når resultaterne for de forskellige analyseparametre foreligger, og afhængig af analyseresultaterne kan parametre og prøvetagningshyppighed fraviges. Risikovurderingen skal foretages på baggrund af analyseresultater over en periode på mindst 3 år.

Udgifterne til kontrollen er over en 3-årig periode ca. 4.700 kr. (inkl. moms).

Dansk Brøndejersforenings synspunkter

Dansk Brøndejersforening var i udgangspunktet af den opfattelse, at en lejer kan sidestilles med en udlejer, hvis der i lejekontrakten er tilføjet, at lejer påtager sig ansvaret for tilsyn og pasning af drikkevandsforsyningen, og at ejer dermed ikke skal foretage en drikkevandskontrol.

I den seneste henvendelse forudsætter brøndejerforeningen alene, at en lejer kan sidestilles med en udlejer, hvis parterne har en nær familierelation, og at ejer i disse tilfælde ikke administrerer en udlejningsejendom og dermed ikke skal foretage drikkevandskontrol.

Dansk Brøndejerforening henviser i den forbindelse til en administrativ praksis, som udøves i Odense Kommune.

Brøndejerforeningen gør også opmærksom på en afgørelse i Aarhus Kommune, der ligestiller lejer af en ejendom med egen vandforsyning med ejeren og dermed ikke kræver kontrol af drikkevandet. I denne konkrete sag blev faderen boende som lejer efter salg af ejendommen til sønnen.

Brøndejerforeningen stiller desuden spørgsmålstegn ved, om kommunen overholder proportionalitetsprincippet.

Praksis i andre kommuner

Forvaltningen har forhørt sig om administrativ praksis på området i andre kommuner.

I Odense Kommune er det administrativt besluttet, at udlejningsejendomme med egen vandforsyning, som bebos af nære slægtninge, ikke skal have foretaget en drikkevandskontrol. Her sidestilles lejer med ejer og derfor anbefales blot en forenklet kontrol minimum hvert 5. år.

Aarhus Kommune oplyser, at afgørelsen, brøndejerforeningen henviser til, ikke er udtryk for en generel praksis.

Esbjerg og Herning Kommune tolker som udgangspunkt bestemmelserne som i Viborg Kommune.

Silkeborg og Holstebro kommuner har endnu ikke sagsbehandlet konkrete sager om drikkevandskontrol på udlejningsejendomme, men i Silkeborg lægger man op til at tolke bestemmelserne som i Viborg, Esbjerg og Herning kommuner.

Forvaltningens bemærkninger

Drikkevandsbekendtgørelsens bestemmelser og lovens formål er at sikre, at der, når der er tale om kommerciel aktivitet, skal foretages analyse af drikkevandets kvalitet, og at analysen skal være mere omfattende end en såkaldt forenklet kontrol.

Det er kommunens opgave, på grundlag af en konkret vurdering, at tolke bestemmelserne i drikkevandsbekendtgørelsen. Det har i sagsbehandlingen ikke været forvaltningens vurdering, at familierelationer mellem udlejer og lejer har betydning for vurderingen af, om der er tale om en kommerciel aktivitet - heller ikke i de tilfælde, hvor der kun betales kostpris for vandforsyningen.

Forvaltningen vurderer derfor, at udlejning til nært beslægtede som udgangspunkt også er at betragte som kommerciel aktivitet. Forvaltningen vil dog i hver sag foretage en konkret vurdering, herunder inddrage eventuelle bemærkninger indkommet i høringsperioden.

I forhold til proportionalitetsbegrebet indebærer det, at den mindst indgribende metode vælges, hvis der findes flere måder, hvorpå en større sikkerhed for vandkvaliteten kan tilvejebringes. Brøndejerforeningens vurdering, at kommunen med udgangspunkt i proportionalitetsbegrebet skal undlade at kræve den mere omfattende analyse eller helt undlade at kræve analyse, vil her betyde, at der ses bort fra lovens bestemmelse, og det falder uden for proportionalitetsprincippet's anvendelsesområde.

Alternativer

Alternativt kan der besluttes en administrationspraksis som i Odense Kommune, hvor udlejning til nære familiemedlemmer ikke betragtes som en kommerciel aktivitet. Denne praksis indebærer, at forvaltningen i høringsfasen skal spørge ind til udlejer og lejers familiemæssige forhold, og der skal tages stilling til/defineres, hvad forvaltningen forstår ved en nær familierelation.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Dansk Brøndejerforenings brev af 12. oktober 2019

Svar fra borgmester Ulrik Wilbek til Dansk Brøndejerforening - ultimo oktober 2019

Notat fra forvaltningen - ultimo oktober 2019

Ny henvendelse fra Dansk Brøndejerforening - november 2019

Svar fra borgmester Ulrik Wilbek til Dansk Brøndejerforening - 29. november 2019

Mail fra Dansk Brøndejerforening vedr. drikkevandskontrol på udlejningsejendomme (juli 2019)

Svarmail til Dansk Brøndejerforening (august 2019)

Mail fra Viborg Kommune til Dansk Brøndejerforening - september 2019

Brev fra Dansk Brøndejerforening - september 2019

Fastholdelse af afgørelse

Punkt 7: Legalitetskontrol af vandafledningsbidrag for 2020, Energi Viborg Vand A/S

19/52367

Resume

Energi Viborg Vand A/S har den 2. december 2019 anmodet Viborg Kommune om at godkende selskabets vandafledningstakster for 2020 ved legalitetskontrol.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at vandafledningstakster for 2020 godkendes ved legalitetskontrol i overensstemmelse med sagsfremstillingen.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 08-01-2020

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at vandafledningstakster for 2020 godkendes ved legalitetskontrol i overensstemmelse med sagsfremstillingen.

Sagsfremstilling

Historik

Vandafledningstakster fastsættes i betalingsvedtægten for Energi Viborg Vand A/S en gang årligt.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Energi Viborg Vand A/S har den 2. december 2019 anmodet Viborg Kommune om at godkende selskabets vandafledningsbidrag for 2020 ved legalitetskontrol.

Regelgrundlag

Det fremgår af bekendtgørelse af lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber (betalingsloven) og af betalingsvedtægten for Energi Viborg Vand A/S, at selskabet én gang årligt fastsætter kubikmetertaksten for vandafledningsbidrag for spildevand.

Kommunalbestyrelsen har ikke bemyndigelse til at fastsætte taksten, men skal lave en såkaldt legalitetskontrol af taksterne. Med en legalitetskontrol skal kommunalbestyrelsen alene påse, om taksten er fastsat i overensstemmelse med lovgivningen. Det vil sige, at kommunalbestyrelsens kompetence er begrænset til at godkende eller afvise den indstillede takst.

Konkret skal takstfastsættelsen overholde:

- at økonomien i spildevandsforsyningen hviler i sig selv. Dette betyder, at indtægter og udgifter skal balancere over en årrække i forsyningsselskabets regnskaber,
- at taksten ikke overskrider selskabets indtægtsramme, fastsat af Forsyningssekretariatet under Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen.

Takstfastsættelse

Forsyningssekretariatet har den 15. oktober 2019 sendt afgørelse om økonomiske rammer for 2020-2021 til Energi Viborg Vand A/S (bilag 1). Af afgørelsen fremgår, at den økonomiske ramme for 2020 fastsættes til 160.681.487 kr.

Bestyrelsen i Energi Viborg Vand A/S har den 22. november 2019 vedtaget (bilag 2) et budget med en indtægt på 157.314.081 kr. inklusive tilslutningsbidrag. Selskabets budgetterede indtægter er således 3.367.406 kr. lavere end

indtægtsrammen.

Taksten for vandafledningsbidraget for 2020 er fastsat til:

Takst 1: 38,00 kr. pr. m³ ekskl. moms (40,35 kr. pr. m³ i 2019)

Takst 2: 30,40 kr. pr. m³ ekskl. moms (32,28 kr. pr. m³ i 2019)

Takst 3: 15,20 kr. pr. m³ ekskl. moms (16,14 kr. pr. m³ i 2019)

I 2020 skal takst 2 og 3 fastsættes henholdsvis 20% og 60% lavere end takst 1. Takst 2 er aktuel ved den del af vandforbruget, der er over 500 m³, men under 20.000 m³. For den del af vandforbruget, der er over 20.000 m³, anvendes takst 3. De reducerede takster (takst 2 og takst 3) er fastsat i overensstemmelse med betalingsloven samt bekendtgørelse om fastsættelse af den variable del af vandafledningsbidraget. Taksterne gælder for erhverv, der er tilmeldt ordningen.

Set i forhold til 2019 vil takst 1 for 2020 medføre et fald på 2,35 kr. pr. m³ ekskl. moms. Det er et fald på knap 6 %, som vil betyde reduceret udgift på ca. 440 kr. inkl. moms for et parcelhus med et vandforbrug på 150 m³.

Energi Viborg Vand A/S opkræver ikke helt op til indtægtsrammen for 2020, men forventer at holde stabil takst i 2020 og 2021, så den samlede ramme for de to år overholdes. Årsagen til dette er, at der er forskel på indtægtsrammerne for 2020 og 2021 på grund af et engangstillæg til indtægtsrammen i 2020 på ca. 9 mio. kr.

Spildevandsforsyningens årsrapport for 2018 fremgår af bilag 3.

Forvaltningens vurdering

Vandafledningsbidraget for 2020 vurderes at være fastsat i overensstemmelse med lovgivningen, herunder princippet om at økonomien i spildevandsforsyningens skal hvile i sig selv samt den fastsatte økonomiske ramme.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Betalingsvedtægt og vandafledningstakster gælder for 2020.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Afgørelse om økonomiske rammer for 2020-2021

Referat af bestyrelsesmøde, Energi Viborg Vand A/S, 22-11-2019, pkt. 3 og 5

Årsrapport 2018, Energi Viborg Vand A/S

Punkt 8: Legalitetskontrol af takster for ledningsført vand 2020, Energi Viborg Vand

19/52831

Resume

Energi Viborg Vand A/S har den 29. november 2019 anmodet Viborg Kommune om at legalitetsgodkende selskabets takster for ledningsført vand for 2020.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at udvalget via Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at Energi Viborg Vand A/S' takster 2020 for godkendes.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 08-01-2020

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at Energi Viborg Vand A/S' takster for 2020 godkendes.

Sagsfremstilling

Historik

Taksterne for ledningsført vand fastsættes i betalingsvedtægten for Energi Viborg Vand A/S en gang årligt.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Regelgrundlag

Forsyningssekretariatet har i oktober 2018 sendt afgørelse om økonomisk regulering og indtægtsramme for 2019-2020 til Energi Viborg Vand A/S. Den 9. september 2019 er der modtaget statusmeddelelse om den økonomiske ramme for 2020. Heraf fremgår, at indtægtsrammen for 2020 er fastsat til 44.170.680 kr.

Kommunalbestyrelsen har ikke bemyndigelse til at fastsætte taksten men skal lave en såkaldt legalitetskontrol af taksterne. Med en legalitetskontrol skal kommunalbestyrelsen alene påse, om taksten er fastsat i overensstemmelse med lovgivningen. Det vil sige, at kommunalbestyrelsens kompetence er begrænset til at godkende eller afvise den indstillede takst.

Ved godkendelse af takster for et vandselskab skal kommunalbestyrelsen i henhold til § 52a i Vandforsyningsloven sikre sig, at vandselskabet har dækning for udgifter til f.eks.:

- Drift og indvinding
- Administration
- Henlæggelser til ny investeringer

Takstfastsættelse

Selskabet budgetterer med en indtægt på 43.252.000 kr. inklusive tilslutningsbidrag mv. Selskabets budgetterede indtægter er således 918.680 kr. lavere end indtægtsrammen.

Takstbladet for Energi Viborg Vand indeholder, ud over takster for ledningsført vand og den faste afgift, bl.a. takster for tilslutning til Energi Viborg Vand A/S og den statslige vandafgift.

På baggrund af det lagte budget har Energi Viborg Vand A/S på sit bestyrelsesmøde den 22. november 2019 besluttet, at taksterne for ledningsført vand er uændrede i forhold til 2019.

Taksten for ejerboliger er:

- 4,80 kr./m³ ekskl. afgifter og moms for ledningsført vand.

Alle takster fremgår af bilag 1.

Forvaltningens vurdering

Forvaltningen vurderer, at taksterne for ledningsført vand for 2020 er fastsat i overensstemmelse med § 52a i Vandforsyningsloven. Det vurderes, at der med de takster, vandselskabet har fastsat, er dækning for de udgifter, der er forbundet med at drive et vandværk, og at den fastsatte indtægtsramme og princippet om, at økonomien i almene vandforsyninger skal hvile i sig selv, er overholdt.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Taksterne for ledningsført vand gælder for 2020.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Takster 2020 for drikkevand.

Statusmeddelse om indtægtsramme for EVV 2020

Punkt 9: Beslutning om ny principiel gebyrfordeling på affaldsområdet i Viborg Kommune 2021

18/50856

Resume

I forlængelse af Klima- og Miljøudvalgets temadrøftelser om en ny gebyrstruktur på affaldsområdet senest den 19. september 2019 ([sag nr. 18](#)) indstilles der nu til en beslutning om de principielle rammer for en ny gebyrstruktur for affaldsområdet gældende fra 2021.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at de principielle rammer for en ny gebyrstruktur på affaldsområdet godkendes som beskrevet i scenarie 1, med virkning fra den 1. januar 2021,

eller

2. at de principielle rammer for en ny gebyrstruktur på affaldsområdet godkendes som beskrevet i scenarie 2, med virkning fra den 1. januar 2021.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 08-01-2020

Klima- og Miljøudvalget besluttede,

2. at de principielle rammer for en ny gebyrstruktur på affaldsområdet godkendes som beskrevet i scenarie 2, med virkning fra den 1. januar 2021.

Sagsfremstilling

Historik

Klima- og Miljøudvalget har den 1. november 2018 ([sag nr. 10](#)) deltaget i en indledende temadrøftelse om generelle principper for gebyrberegning på affaldsområdet. Denne temadrøftelse har afledt en række områdespecifikke temadrøftelser:

- Finansiering og drift af undergrundscontainere blev drøftet på udvalgsmøder den 31. januar 2019 ([sag nr. 18](#)) og den 27. februar 2019 ([sag nr. 7](#)).
- Gebyr og brug af genbrugsstationer, miljøstationer og kapacitetsgebyr for farligt affald blev drøftet på udvalgsmøder den 3. januar 2019 ([sag nr. 12](#)) og den 27. februar 2019 ([sag nr. 6](#)).
- Gebyrstruktur for dagrenovationsområdet blev drøftet på udvalgsmøder den 19. september 2019 ([sag nr. 18](#)).

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

I den gældende affaldshåndteringsplan for Viborg Kommune 2014-2019 er det besluttet, at gebyrstrukturen på affaldsområdet for husholdninger tages op til fornyet vurdering foranlediget af de tiltag, der er implementeret på affaldsområdet i Viborg Kommune de seneste år, herunder særligt i forhold til indførelsen af flerstrengt husstandsindsamling i 2018.

Klima- og Miljøudvalget har den 1. november 2018 ([sag nr. 10](#)) deltaget i en indledende temadrøftelse om generelle principper for gebyrberegning på affaldsområdet for husholdninger. I den forbindelse er det besluttet, at der i 2019 gennemføres en række områdespecifikke temadrøftelser:

1. Principper for ny gebyrfordeling for brug af Viborg Kommunes genbrugsstationer (gennemført).

2. Principper for etablering af fælles løsninger (undergrundscontainere) i Viborg Kommune (gennemført).
3. Principper for ny gebyrstruktur på dagrenovationsområdet i Viborg Kommune (gennemført).

Med baggrund i udvalgets drøftelser i forbindelse med de afholdte temadrøftelser har forvaltningen vurderet og opvejet de forelagte muligheder for en nye gebyrstruktur på affaldsområdet. Se også bilag 1, der sammenfatter de aftalte rammer for en ny gebyrstruktur som forvaltningen har benyttet.

Scenarie 1

Scenarie 1 er beskrevet nedenfor og vist i oversigten i bilag 2.

Det nuværende dagrenovationsgebyr (2019) nedlægges.

Der oprettes et nyt dagrenovationsgebyr, der består af tre separate gebyrtyper:

1.a. Gebyr for rest- og madaffaldet, der dækker indsamling, transport og behandling af affaldet. Dette gebyr differentieres ud fra beholdertype og størrelse.

1.b. Gebyr for papir og metal, glas og hård plast, der dækker indsamling, transport og behandling af affaldet. Dette gebyr differentieres ud fra beholdertype og størrelse.

1.c. Husholdningsgebyr, der dækker en række fællesudgifter, herunder informationsmateriale, IT/web- og appløsninger, batteriindsamling, events og skoletjeneste m.m. samt fælles administrationsudgifter m.m. Dette gebyr differentieres ud fra boligtype og består af en række udgifter, der ikke kan pålægges de enkelte beholdertyper.

Det nuværende genbrugsgebyr (2019) nedlægges. Genbrugsgebyret består i dag af tre gebyrtyper, der differentieres ud fra boligtype: Genbrugsstationsgebyret, miljøstationsgebyret og kapacitetsgebyret for farligt affald.

Der oprettes to nye affaldsgebyrer:

1.d. Genbrugsstationsgebyr, der dækker over adgang og drift af Viborg Kommunes seks genbrugsstationer. Dette gebyr differentieres ud fra boligtype.

1.e. Kapacitetsgebyr for farligt affald, der dækker udgifter til vedligeholdelse af Viborg Kommunes kapacitet for håndtering af farligt affald. Dette gebyr differentieres ud fra boligtype.

Den nuværende beregningsmetode og takst pr. 100 liter affald (2019) nedlægges. Taksten pr. 100 liter affald blev beregnet med baggrund i en række gennemsnitsbetragtninger på tværs af beholder- og indsamlingstype og håndterings- og behandlingsudgifter. De 100 liter er et levn fra den traditionelle brune affaldssæk (med 100 liter indhold), som blev benyttet som fælles udgangspunkt for gebyrfastsættelse. Affaldssækken er udfaset i forbindelse med implementeringen af den nye affaldsordning i 2018. Beregningsmetoden erstattes med en omkostningsægte beregning, der knytter sig til de aktuelle beholdertyper på hhv. 240 liter, 400 liter og 660 liter m.m.

Scenarie 2

Scenarie 2 er beskrevet nedenfor og vist i oversigten i bilag 2.

Scenarie 2 følger samme struktur som scenarie 1 med den væsentlige forskel, at der ikke oprettes et separat husholdningsgebyr (punkt 1.c.). Udgifter til husholdningsgebyret (1.c.) pålægges i stedet brugerne via gebyr for rest- og madaffaldet (1.a) og fordeles som en gennemsnitlig pris pr. beholderenhed.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

De nye affaldsgebyrer forventes indført pr. 1. januar 2021. Gebyrerne godkendes i forbindelse med vedtagelsen af Viborg Kommunes budget 2021-2024 i efteråret 2020.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Rammer for den nye gebyrstruktur på affaldsområdet

Oversigt med ny gebyrstruktur på affaldsområdet

Punkt 10: Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget 2020

19/51097

Resume

I henhold til de af byrådet vedtagne retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd - herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste – skal byrådet og udvalgene godkende aktiviteter, inden disse kan danne grundlag for udbetalinger. En opdateret mødeliste bliver derfor forelagt udvalget på alle møder.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår,

1. at Klima- og Miljøudvalget tager stilling til mødelisten.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 08-01-2020

Klima- og Miljøudvalget godkendte mødelisten.

Møde den 27. januar om fremtidigt vandsamarbejde og Det Grønne Råds naturmøde den 20. februar tilføjes mødelisten.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet vedtog på sit møde den 17. december 2014 ([sag nr. 6](#)) et samlet sæt retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd, herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Mødelisten (bilag 1) fungerer som en kombination af et overblik over medlemmernes mødeaktiviteter og et styringsværktøj i forhold til protokollerede beslutninger omkring konkrete aktiviteter i forhold til tabt arbejdsfortjeneste (litra f).

Hvis Klima- og Miljøudvalget godkender den reviderede mødeliste, godkendes dermed også eventuelle aktiviteter i forhold til udbetaling af tabt arbejdsfortjeneste efter litra f.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

For konkrete aktiviteter, der hører hjemme under Styrelseslovens § 16 stk. 1, litra f (Andre hverv efter anmodning fra byrådet eller dets udvalg) forudsætter retningslinjerne, at der tilvejebringes en protokolleret beslutning fra enten byråd eller udvalg som betingelse for, at der lovligt kan udbetales erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Bilag

Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget 2020

Punkt 11: Meddelelser og gensidig orientering, herunder orientering ved formanden dels om afholdte møder m.m. siden sidste udvalgmøde, dels om planlagte møder

19/51099

Resume

Intet.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget tager orienteringen og meddelelserne til efterretning.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 08-01-2020

Klima- og Miljøudvalget tog orienteringen og meddelelserne til efterretning.

Allan Clifford Christensen spurgte til vandindvindingstilladelse ved Gudenåcentralen. Der behandles sag på kommende møde.

Sagsfremstilling

Orientering fra formanden

- ...

Orientering fra udvalget

- ...

Orientering fra direktøren

- Status vedr. affaldssortering (Revas)
- Kjællinghøl-broen
- Gudenåkomitéen – herunder henvendelse fra Gudenåkomitéen vedr. Gudenå Helhedsplan (se bilag 1)
- Vedligeholdelse af Gudenåen
Foreningen Danske Vandløb har den 27. november 2019 henvendt sig til borgmester Ulrik Wilbek og udvalgsformand Stine Damborg Hust om vedligeholdelse af Gudenåen. Forvaltningen vil på mødet orientere om opfølgningen på henvendelsen (se bilag 2 og 3).

Bilag

Gudenåkomitéens henvendelse af 12. december 2019 til de 7 Gudenåborgmestre vedr. Gudenå Helhedsplan

Henvendelse fra Danske Vandløb om overholdelse af vedligeholdelsen i Gudenåen

Notat om regulativ for Gudenåen, navnlig med henblik på vandføringsevne (Manningtal)

Punkt 12: Lukket: Politianmeldelse

17/37228

Punkt 13: Underskriftsark

19/53782

Sagsfremstilling

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert medlem underskrive elektronisk i Prepare ved at trykke på ”Godkend”.